

Dosarul nr. 2rac-69/2022
2-20054569-01-2rac-06042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (R. Pascari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, I. Dutca, A. Malîi)

ÎNCHEIERE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” împotriva Preturii sect. Buiucani, mun. Chișinău cu privire la constatarea imposibilității executării obligațiilor contractuale, suspendarea contractului și obligarea întocmirii acordului adițional, împotriva deciziei din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 22 mai 2020, SRL „Inima Codrului” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Preturii sect. Buiucani, mun. Chișinău cu privire la constatarea imposibilității executării obligațiilor contractuale, suspendarea contractului și obligarea întocmirii acordului adițional.

În motivarea acțiunii a indicat, că la 21 aprilie 2020 a expediat în adresa Preturii sect. Buiucani, mun. Chișinău somație prin care a solicitat întocmirea unui acord adițional sau a unui certificat de garanție, prin care să fie suspendat contractul nr.2/14/003/6 din 12 martie 2014, începând cu 13 martie 2020 până la 15 mai 2020, data încetării stării de urgență, cu scutirea achitării de plată pentru această perioadă.

La 21 aprilie 2020, a primit un răspuns la somație, prin care Pretura sect. Buiucani, mun. Chișinău a informat că se va conforma prevederilor dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, însă a refuzat să întocmească un acord adițional la contract sau un certificat de garanție.

A subliniat, că potrivit pct. 8.2 al contractului nr 2/14/003/6 din 12 martie 2014, încheiat între Pretura sect. Buiucani, mun. Chișinău și SRL „Inima Codrului” litigiile ce apar în procesul executării contractului se soluționează conform legislației în vigoare.

La 11 martie 2020, Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a anunțat că epidemia de coronavirus este oficial pandemie.

A consemnat, că la 13 martie 2020 activitatea comercială a cantinei, în baza hotărârii nr. 7 din 13 martie 2020, a fost sistată.

Astfel, a solicitat constatarea imposibilității executării obligațiilor contractuale, suspendarea contractului și obligarea întocmirii acordului adițional.

Prin încheierea din 22 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost comunicat reclamantului SRL „Inima Codrului” despre înlăturarea neajunsurilor depistate, și anume să anexeze dovada de plată a taxei de stat în mărime de 1054,11 de lei, fiindu-i acordat un termen de 7 zile din data recepționării încheierii. Totodată i s-a explicat, că în caz dacă nu se vor lichida neajunsurile indicate în încheiere în termenul acordat de instanță, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituit.

Prin hotărârea din 21 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Inima Codrului” împotriva Preturii sect. Buiucani, mun. Chișinău privind constatarea imposibilității executării obligațiilor contractuale, suspendarea contractului și obligarea întocmirii acordului adițional, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de recurs declarată de SRL „Inima Codrului” împotriva încheierii din 22 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

A fost casată încheierea din 22 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Inima Codrului” către Pretura sect. Buiucani, mun. Chișinău privind constatarea imposibilității executării obligațiilor contractuale, suspendarea contractului și obligarea întocmirii acordului adițional.

A fost respinsă cererea de apel declarată de SRL „Inima Codrului”, împotriva hotărârii din 21 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a apreciat că instanța de fond just a respins cerința reclamantului privind constatarea imposibilității executării obligațiilor contractuale or, Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020, prin care a fost declarată starea de urgență nu a influențat drepturile și obligațiile părților contractului de sublocățiune nr.2/14/003/6 din 12 martie 2014, în toată perioada stării de urgență, invocată, SRL „Inima Codrului” s-a folosit de bunul închiriat și nimeni nu i-a interzis accesul în spațiul, obiect al contractului. La rândul său, Pretura sect. Buiucani, mun. Chișinău și-a îndeplinit corespunzător obligațiile contractuale, de transmitere a bunul imobil care s-a închiriat, iar în astfel de circumstanțe nu poate fi pusă pe seama Preturii sect. Buiucani, mun. Chișinău, sistarea activității comerciale a cafenelei din spațiul închiriat.

Totodată, Colegiul a învederat despre corectitudinea soluției instanței de fond, referitoare la respingerea cerinței reclamantului privind suspendarea contractului și obligarea întocmirii acordului adițional or, la încheierea contractului de locațiune, părțile contractante, manifestându-și acordul liber de voință, acționând în baza principiului autonomiei de voință, au înțeles să stabilească prin contract efectele pecuniare. În acest context instanța de apel a remarcat că suspendarea puterii

juridice a contractului și obligarea Preturii sect. Buiucani, mun. Chișinău de a întocmi acordul adițional ar constitui imixtiune în alegerea intimatului de a decide organizarea și funcționarea propriei instituții. Or, prin prisma pct.7.1 al contractului semnat, părțile au stipulat expres clauzele contractului se pot modifica în baza înțelegerii între părți, iar pct.7.2 din contract indică expres, că una din părți poate să ceară modificarea clauzelor contractului numai în cazurile prevăzute de legislație.

Colegiul a conchis că apelantul nu dispune de dreptul unilateral să modifice clauzele contractului, așa după cum s-a prevăzut prin pct.7.2 al actului juridic semnat între părți.

La 17 decembrie 2021 prin intermediul oficiului poștal, SRL „Inima Codrului”, a declarat recurs împotriva deciziei din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate cu adoptarea unei decizii noi privind admiterea integrală a acțiunii (f.d. 133-139).

În motivarea cererii a reiterat argumentele indicate în cererea de apel.

În esență a indicat că, instanțele ierarhic inferioare au ignorat toate probele, prevederile legislației în vigoare, inclusiv și recomandările CEDO, care prevăd expres, că hotărârea instanței judecătorești se pronunță în numele Legii, trebuie să fie legală, întemeiată și să conțină răspunsuri la toate pretențiile. Hotărârea judecătorească trebuie să fie pe cât e posibil de concisă. Ea poate fi întocmită liber, dar trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de reclamant și pârât.

Consideră că, a prezentat probe incontestabile, bazate pe prevederile legislației în vigoare, care confirmă legalitatea cerințelor formulate în cererea de chemare în judecată din 20 mai 2020.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Decizia din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților prin intermediul poștei electronice la 11 martie 2022 (f.d. 132). Astfel recursul depus la 17 decembrie 2021 de către SRL „Inima Codrului”, este în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 06 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d. 151). Însă până în prezent intimatul nu și-a valorificat acest drept și nu a depus referință.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele

articolului 6 § 1 (Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de SRL „Inima Codrului” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh